

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ
LINGUISTIC STUDIES

МІЖНАРОДНИЙ ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
Засновано в 1994 р.

Випуск 47

Вінниця
ДонНУ імені Василя Стуса
2024

Редакційна рада: Лариса Азарова, доктор філологічних наук, професор (м. Вінниця, Україна); Флорій Бацевич, доктор філологічних наук, професор (м. Львів, Україна); Катерина Городенська, доктор філологічних наук, професор (м. Київ, Україна); Наталія Іваницька, доктор філологічних наук, професор (м. Вінниця, Україна); Олена Карпенко, доктор філологічних наук, професор (м. Одеса, Україна); Анатолій Мойсієнко, доктор філологічних наук, професор (м. Київ, Україна); Людмила Попович, доктор габілітований, професор (м. Белград, Республіка Сербія); Анатолій Приходько, доктор філологічних наук, професор (м. Запоріжжя, Україна); Ігор Проценко, доктор філософії, доцент (м. Барранкіля, Атлантика, Республіка Колумбія; м. Сан Лоренсо, Республіка Парагвай); Міхал Сарновський, доктор габілітований, професор (м. Вроцлав, Республіка Польща); Мар'ян Скаб, доктор філологічних наук, професор (м. Чернівці, Україна).

Редакційна колегія: Алла Архангельська, доктор філологічних наук, професор (м. Оломоуц, Чеська Республіка); Ірина Гарбера, кандидат філологічних наук, доцент (м. Вінниця, Україна); Ілля Данилюк, кандидат філологічних наук, доцент (м. Київ, Україна); Ірина Домрачева, кандидат філологічних наук, доцент (м. Вінниця, Україна); Анатолій Загнітко, доктор філологічних наук, професор, член-кореспондент НАН України (головний редактор) (м. Вінниця, Україна); Ольга Залужна, кандидат філологічних наук, доцент (м. Вінниця, Україна); Мілена Іванович, доктор габілітований, професор (м. Белград, Сербія); Олександр Кіклевич, доктор філологічних наук, професор (м. Ольштин, Польща); Наталя Кобченко, доктор філологічних наук, доцент (м. Київ, Україна); Людмила Коваль, доктор філологічних наук, доцент (м. Вінниця, Україна); Марта Кондратюк, кандидат філологічних наук, PhD (м. Вінниця, Україна); Тетяна Космеда, доктор філологічних наук, професор (м. Вінниця, Україна); Ірина Кочан, доктор філологічних наук, професор (м. Львів, Україна); Елла Кравченко, доктор філологічних наук, доцент (м. Вінниця, Україна); Костянтин Мізін, доктор філологічних наук, професор (м. Переяслав, Україна); Ганна Ситар, доктор філологічних наук, доцент (м. Прага, Чеська Республіка); Пшемислав Юзвікевич, доктор габілітований, професор (м. Вроцлав, Польща); Мотокі Номаті, доктор філологічних наук, професор (м. Хокайдо, Японія).

Рецензенти:

Біскуб І. П., доктор філологічних наук, професор (Волинський національний університет імені Лесі Українки);

Грещук В. В., доктор філологічних наук, професор (Прикарпатський національний університету імені Василя Стефаника);

Кондратенко Н. В., доктор філологічних наук, професор (Одеський національний університет імені І.І. Мечникова).

Видання затверджене Міністерством освіти і науки України як фахове («Перелік № 1 наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» Бюлетень ВАК України. 1999. № 4); («Перелік наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» // Бюлетень ВАК України. 2009. № 12; затверджено постановою президії ВАК України від 18.11.2009 р. № 1-05/5; Наказ № 515 МОН України від 16.05.2016 р.); категорія Б (Наказ Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020). Свідцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серії КВ № 22549-12449ПР від 20.02.2017 року.

Затверджено до друку Вченою радою Донецького національного університету імені Василя Стуса
(протокол № 18 від 26 квітня 2024 р.)

Засновник: Донецький національний університет імені Василя Стуса Міністерства освіти і науки України. Використання матеріалів серії «Лінгвістичні студії Linguistic Studies» передбачає обов'язкове покликання на них. Офіційний сайт збірника: <https://sites.google.com/site/lingvisticnistudii/>. Сайт збірника Донецького національного університету імені Василя Стуса: <https://lingst.donnu.edu.ua/index>

Л 59 Лінгвістичні студії Linguistic Studies: зб. наук. праць / Донецький національний університет імені Василя Стуса; гол. ред. А. Загнітко. Вінниця : ДонНУ ім. Василя Стуса, 2024. Вип. 47. 169 с.

Print ISSN 1815-3070

Online ISSN: 2308-0019

ISBN 966-7277-88-7

Розглянуто актуальні проблеми теорії мови, з'ясовано напрями еволюції морфологічних і синтаксичних категорій, визначено актуальні проблеми зіставно-типологічного вивчення мов, а також лінгвістики тексту, дискурсології й дискурс-аналізу, встановлено особливості функційної семантики фразеологічних і лексичних одиниць, окреслено особливості розвитку етнолінгвістики, лінгвокультурології та ономастики, висвітлено напрями прикладної лінгвістики, висловлена оцінка актуальності та значущості нових лінгвістичних праць.

Для науковців, викладачів, аспірантів і студентів-філологів.

УДК 801.808.804.807

© Автори статей, 2024

© Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2024

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
VASYL' STUS DONETSK NATIONAL UNIVERSITY

**LINHVISTYCHNI STUDIYI
LINGUISTIC STUDIES**

INTERNATIONAL COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS
The collection was established in 1994

Volume 47

Vinnytsia
Vasyl' Stus DonNU
2024

Editorial Council: Larysa Azarova, Doctor of Philology, Professor (Vinnytsia, Ukraine); Floriy Batsevych, Doctor of Philology, Professor (Lviv, Ukraine); Kateryna Horodenska, Doctor of Philology, Professor (Kyiv, Ukraine); Nataliia Ivanytska, Doctor of Philology, Professor (Vinnytsia, Ukraine); Olena Karpenko, Doctor of Philology, Professor (Odesa, Ukraine); Anatoliy Moysiyenko, Doctor of Philology, Professor (Kyiv, Ukraine); Lyudmyla Popovych, Doctor of Philology, Professor (Belgrade, Republic of Serbia); Anatoliy Prykhodko, Doctor of Philology, Professor (Zaporizhzhia, Ukraine); Igor Protsenko, Doctor of Philosophy, Associate Professor (Barranquilla, Atlántico, Republic of Colombia; San Lorenzo, Republic of Paraguay); Michal Sarnowski, Doctor of Philology, Professor (Wroclaw, Republic of Poland); Marjan Skab, Doctor of Philology, Professor (Chernivtsi, Ukraine).

Editorial Board: Alla Arkhanhelska, Doctor of Philology, Professor (Olomouc, Czech Republic); Iryna Harbera, Candidate of Philology, Associate Professor (Vinnytsia, Ukraine); Ilya Danyliuk, Candidate of Philology, Associate Professor (Kyiv, Ukraine); Iryna Domracheva, Candidate of Philology, Associate Professor (Vinnytsia, Ukraine); Anatoliy Zahnitko, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS of Ukraine (Editor-in-Chief) (Vinnytsia, Ukraine); Olha Zaluzhna, Candidate of Philology, Associate Professor (Vinnytsia, Ukraine); Milena Ivanovych, Doctor of Philology, Associate Professor (Belgrade, Republic of Serbia); Oleksandr Kiklevych, Doctor of Philology, Professor (Olsztyn, Republic of Poland); Natalia Kobchenko, Doctor of Philology, Associate Professor (Kyiv, Ukraine); Liudmyla Koval, Doctor of Philology, Associate Professor (Vinnytsia, Ukraine); Marta Kondratiuk, candidate of philological sciences, PhD (Vinnytsia, Ukraine); Tetiana Kosmeda, Doctor of Philology, Professor (Vinnytsia, Ukraine); Iryna Kochan, Doctor of Philology, Professor (Lviv, Ukraine); Ella Kravchenko, Doctor of Philology, Associate Professor (Vinnytsia, Ukraine); Kostiantyn Mizin, Doctor of Philology, Professor (Pereiaslav, Ukraine); Motoki Nomachi, Doctor of Philology, Professor (Hokkaido, Japan); Hanna Sytar, Doctor of Philology, Associate Professor (Prague, Czech Republic); Przemysław Józwickiewicz, Doctor of Philology, Associate Professor (Wroclaw, Republic of Poland).

Reviewers:

Biskub Iryna, Doctor of Philology, Professor (Lesya Ukrainka Volyn National University);
Greshchuk Vasyl', Doctor of Philology, Professor (Vasyl Stefanyk Precarpathian National University);
Kondratenko Nataliia, Doctor of philology, Professor (Odesa I. I. Mechnikov National University).

Publication is approved by HAC of Ukraine as a special ("The List No 1 of Ukrainian Scientific Special Publications, in Which the Results of PhD and Doctoral Theses May Be Published" // Bulletin of HAC of Ukraine. 1999. No 4); ("The List of Ukrainian Scientific Special Publications, in Which the Results of PhD and Doctoral Theses May Be Published" // Bulletin of HAC of Ukraine. 2009. No 12; approved by the Resolution of the Presidium of HAC of Ukraine No 1-05/5 dated 18.11.2009; Decree No 515 of MES of Ukraine dated 16.05.2016); Category "B" (Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine No 409 of 17.03.2020). Certificate of State Registration of Printing Mass Media of Series KB № 22549-12449IIP dated 20.02.2017.

The collection was approved for publication by the Academic Council of Vasyl' Stus Donetsk National University
(Proceedings No 18 dated April 26th, 2024)

Founder: Vasyl' Stus Donetsk National University of MES of Ukraine. At use the materials of the series reference to «Linhvistychni Studiyi Linguistic Studies» is obligatory. Official website of the Collection: <https://sites.google.com/site/lingvisticnistudii/>. Website of the collection of Vasyl' Stus Donetsk National University: <https://jlingst.donnu.edu.ua/index>

Л 59 Linhvistychni Studiyi Linguistic Studies: collection of scientific papers / Vasyl' Stus Donetsk National University; Ed By A. Zahnitko. Vinnytsia : Vasyl' Stus Donetsk National University, 2024. Vol. 47. 169 pp.

Print ISSN 1815-3070
Online ISSN: 2308-0019
ISBN 966-7277-88-7

The collection considers current issues of the theory of language, ascertains the tendencies of evolution of morphological and syntactic categories, identifies the topical issues of comparative-typological study of languages, as well as text linguistics, discourse studies, and discourse analysis, determines the peculiarities of functional semantics of lexical and phraseological units, outlines the features of ethnolinguistics, linguoculturology, and onomastics, highlights the areas of applied linguistics, denotes the evaluation of relevance and importance of recent linguistic works.

The collection is intended for scientists, lecturers, post-graduate students and students-philologists.

UDC 801.808.804.807

ЗМІСТ

РОЗДІЛ I. Теорія мови	7
<i>Мізін Костянтин</i> . Амбівалентність як критерій крос-культурної специфіки емоційних концептів: дані англійськомовного й німецькомовного веб-корпусів.....	7
РОЗДІЛ II. Актуальні проблеми морфології та словотвору	15
<i>Загнітко Анатолій</i> . Сполучниково-протиставна парадигмальність: структура та функції.....	15
<i>Колесников Андрій</i> . Граматична категорія роду іменника в українській мові: парадигмологічна дескрипція	25
<i>Норман Борис</i> . Цікава риса білоруської граматики: вказівний займенник у складі порівняльних зворотів.....	44
РОЗДІЛ III. Лінгвоперсонологія	54
<i>Данилюк Ніна, Рогач Оксана</i> . Українська та іноземні мови як чинник лінгвоіндивідуалізації Лесі Українки	54
<i>Космеда Тетяна</i> . Аспектуальна презентація лінгвофілософії Івана Франка (на матеріалі аналізу епіграматворчості письменника)	68
РОЗДІЛ IV. Проблеми лінгвістики тексту, дискурсології, когнітивної лінгвістики	83
<i>Ищук Наталія, Квасницька Олександра</i> . Англійськомовні ідіоми дискурсу робочого місця: функціональні, семантичні та структурні особливості	83
<i>Приходько Анатолій</i> . Концептосистема німецькомовних текстів дискурсивного жанру «державний гімн».....	101
<i>Стишов Олександр</i> . Розвиток лексики української мови в XXI сторіччі	114
<i>Фінів Вікторія, Варварук Інна</i> . Структурно-семантичні особливості фразем у сучасному діалектному дискурсі (на матеріалі творчості Ірини Вихованець (Фіїнки)).....	126
РОЗДІЛ V. Прикладна лінгвістика: напрями й аспекти дослідження	137
<i>Біскуб Ірина</i> . Quo vadis? Прикладна лінгвістика у другій декаді XXI століття.....	137
<i>Кінащук Анастасія</i> . Типи міжмовних співвідношень раціональних фразеологізмів (на матеріалі української, англійської та німецької мов).....	149
РОЗДІЛ IV. Хроніки / Рецензії й анотації	158
<i>Космеда Тетяна, Папіш Віталія</i> . Розширення фонду українських навчальних посібників із психолінгвістики. Рецензія на: Куранова С. Основи психолінгвістики: навч. посіб. 2-е вид., доповнене. Київ: ВЦ «Академія», 2023. 208 с.	158
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	164
ВІДОМОСТІ ПРО РЕЦЕНЗЕНТІВ	166

CONTENTS

SECTION I. Theory of Language	7
<i>Mizin Kostiantyn</i> . Ambivalence as a criterion of cross-cultural specificity of emotional concepts: data from english and german web corpora.....	7
SECTION II. Current Issues of Morphology and Word formation	15
<i>Zahnitko Anatolii</i> . Conjunctive and oppositional paradigm: structure and functions.....	15
<i>Kolesnykov Andrii</i> . Grammatical category of noun gender in ukrainian language: paradigmological description	25
<i>Norman Boris</i> . An interesting feature of belarussian grammar: the demonstrative pronoun as part of comparative phrases.....	44
SECTION III. Linguopersonology	54
<i>Danylyuk Nina, Rohach Oksana</i> . Ukrainian and foreign languages as a factor of linguistic individualization of Lesya Ukrainka.....	54
<i>Kosmeda Tetyana</i> . Aspectual presentation of the Ivan Franko’s linguophilosophy (based on the analysis of the writer's epigrammatic creativity).....	68
SECTION IV. Issues of Text Linguistics, Discourse Studies, and Cognitive Linguistics	83
<i>Ishchuk Nataliia, Kvasnytska Oleksandra</i> . English idioms in workplace discourse: functional, semantic and structural features	83
<i>Prykhodko Anatolii</i> . The conceptual system of german language texts of the discours genre "state anthem"	101
<i>Styshov Oleksandr</i> . Development of the vocabulary of the ukrainian language in the XXI century.....	114
<i>Finiv Viktoriia, Varvaruk Inna</i> . Structural and semantic features of phrases in contemporary dialect discourse: based on the works of Iryna Vykhoivanets (Fiinka)....	126
SECTION V. Applied Linguistics: Trends and Aspects of Studies	137
<i>Biskub Iryna</i> . Quo vadis? Applied linguistics in the second decade of the 21st century ...	137
<i>Kinashchuk Anastasiia</i> . Types of interlingual correlations of rational idioms (based on the material in the ukrainian, english and german languages).....	149
SECTION VI. Chronicles / Reviews and Summaries	158
<i>Kosmeda Tetyana, Papish Vitaliia</i> . Expanding the fund of Ukrainian textbooks on psycholinguistics. Review of the: Kuranova S. Fundamentals of psycholinguistics: a textbook, 2nd edition, supplemented. Kyiv: PH “Academia”, 2023. 208 p.....	158
CONTRIBUTING AUTHORS	164
CONTRIBUTING REVIEWERS	166